THE

Bombay Government Gazette.

Published by Authority.

THURSDAY, 23RD NOVEMBER 1893.

☞ *Separate paging is given to this Part, in order that it may be filed as a separate compilation.*

PART IX.—Marathi Acts, &c.

रेव्हिन्यू डिपार्टमेंट.

मुक्काम बंदिरें मुंबई, तारीख २६ आक्टोबर सन १८९३.

नंबर ७८९०.—सन १८९० च्या मुंबईच्या मिठाच्या आक्टाचीं कलमें ३७, ५२, ५८ व ९९ यांवरून दिलेले अधिकार चालवून गव्हर्नर इन कौन्सिल यांनीं पुढील कानू केल्या आहेत, आणि ते असें फर्मावितात कीं या कानू ज्या ज्या बाबतींच्या संबंधाच्या आहेत त्या त्या बाबतींसंबंधी सर्व विद्यमान कानू रद्द होऊन या कानू तारीख १५ नोव्हेंबर सन १८९३ रोजीं व त्यानंतर अमलांत येतील.

प्रारंभींचे नियम.

१. या कानूंस सन १८९३ च्या मुंबईच्या मिठाबाबद कानू असें ह्मणावें. लहान सरनामा.

मिठागरांत मीठ ठेवणें व सांठवून ठेवणें याबाबद.

१ अ. कोणत्याहि मनुष्यानें आपल्या ताब्यांत असलेलें कोणतेंहि मीठ १० दिवसांहून अधिक मुदतीपर्यंत, किंवा मिठाच्या महसुलाच्या कलेक्टरानें केलेला ह्मणून जो कोणताहि साधारण किंवा विशेष हुकुम त्यास कळविण्यांत आला असेल त्या हुकुमाअन्वयें दिलेल्या मुदतीहून अधिक मुदतीपर्यंत, रास केल्यावांचून पडूं देऊं नये. किती मुदतीपर्यंत मीठ कोंढांच्या बाजूस पडूं देणें.

२. मिठागरांत पहिल्यानें राशी करून सांठवून ठेवण्यापूर्वीं, किंवा प्रिव्हेंटिव्ह स्टेशनाच्या पलीकडे निदान एक मैलाच्या अंतरावर नेल्यानंतर, चाळण्याचे किंवा सुकविण्यासाठीं पसरण्याचे प्रसंग खेरीजकरून, इतर प्रसंगीं कोणत्याहि मनुष्यानें, कमिशनराच्या विशेष मंजुरीवांचून, कोणतेंहि मीठ चाळूं नये किंवा सुकविण्यासाठीं पसरूं नये. कांहीं प्रसंग खेरीज करून इतर प्रसंगीं चाळण्याची व सुकविण्यासाठीं पसरण्याची मनाई आहे.

३. पहिल्यानें सांठवून ठेवण्यापूर्वीं कोणत्याहि मनुष्यानें, त्या कारणासाठीं सरकारकुनानें नेमलेल्या जागा खेरीजकरून, इतर जागीं मीठ चाळूं नये अगर सुकविण्यासाठीं पसरूं नये. आणि सरकारकुनानें नेमलेल्या जागा खेरीज करून इतर जागीं चाळण्याची व सुकविण्यासाठीं पसरण्याची मनाई आहे.

प्रत्येक हंगामाचें मीठ निरनिराळें सांठवून ठेवणें.

४. मीठ पिकविण्याच्या प्रत्येक हंगामांत किंवा हंगामाच्या मुदतींत उत्पन्न झालेलें मीठ, मीठ पिकविण्याच्या इतर प्रत्येक हंगामांत किंवा हंगामाच्या मुदतींत उत्पन्न झालेल्या मिठापासून निराळें सांठवून ठेवणें लैसेन्सवाल्यास भाग आहे असें समजावें; मात्र सरकारकुनानें इतर रीतीनें करण्याविषयीं विशेष परवानगी दिली असेल, तर सदहूप्रमाणें समजूं नये.

सांठवून ठेवण्याचे प्लाटफार्म.

५. मिठाच्या महसुलाच्या कलेक्टराचे जे साधारण किंवा विशेष हुकुम विवक्षित काळीं अमलांत असून या बाबतींत लागू असतील त्या हुकुमांस अनुसरून असलेला कोणताहि आकार किंवा कोणतेंहि परिमाण किंवा कोणतीहि जागा खेरीजकरून इतर कोणत्याहि आकाराचा किंवा कोणत्याहि परिमाणाचा किंवा कोणत्याहि जागेंत कोणताहि मीठ सांठवून ठेवण्याचा प्लाटफार्म अगर कोणतीहि मिठाची रास कोणत्याहि मनुष्यानें करूं नये किंवा करवूं नये किंवा करूं देऊं नये.

पूर्वीं फोडलेली मिठाची रास संपेपर्यंत दुसरी कोणतीहि मिठाची रास फोडूं नये.

६. परवान्याप्रमाणें मीठ देण्यासाठीं मिठाची एक रास फोडली ह्मणजे लैसेन्सवाल्यानें, त्या फोडलेल्या राशीचा निकाल होऊन ती अगदी संपेपर्यंत, सरकारकुनाच्या लेखी परवानगीवांचून, त्याच परवान्याप्रमाणें मीठ देण्यासाठीं त्याच मिठागरांतील इतर कोणत्याहि राशींतून मीठ घेऊं देऊं नये.

मिठाच्या राशी फोडण्याची इयत्ता.

७. कोणत्याहि मनुष्यानें, जी कोणतीहि मिठाची रास न फोडण्याविषयीं सरकारकुनानें त्यास फर्माविलें असेल ती रास फोडूं नये, किंवा फोडवूं नये किंवा फोडूं देऊं नये. जी कोणतीहि मिठाची रास फोडली असेल ती लैसेन्सवाल्यानें सरकारकून फर्मावील त्या रीतीनें बंद केली पाहिजे.

कित्येक प्रसंगीं अपुऱ्या राशींत ज्यास्त मीठ घालूं नये अगर तिच्यातून मीठ काढूं नये.

८. जी कोणतीहि मिठाची रास अंशतः केली असून पुरी केलेली नसेल त्या राशीस जकातचोरीनें मीठ नेल्यामुळें, पाउसामुळें, पुरामुळें किंवा कोणत्याहि असाधारण आकस्मिक गोष्टीमुळें नुकसान झालें तर, किंवा असें नुकसान झाल्याच्या कारणावरून खजेदार त्या राशींत ज्यास्त मीठ घालण्याची किंवा तिच्यांतून तें काढण्याची मनाई करील तर, ती रास सरकारकुनाकडून किंवा त्यानें नेमलेल्या कोणत्यातरी अमलदाराकडून तपासली गेल्याशिवाय व तपासली जाईपर्यंत कोणत्याहि मनुष्यानें त्या राशींतील मिठांत कोणतेंहि मीठ ज्यास्त घालूं नये किंवा घालवूं नये किंवा घालूं देऊं नये, अगर, त्या राशींतील मिठांतून कोणतेंहि मीठ काढूं नये किंवा काढवूं नये किंवा काढूं देऊं नये.

पुऱ्या राशींत मीठ ज्यास्त घालूं नये.

९. कोणतीहि रास एकवेळ करून पुरी केल्यानंतर तींत कोणत्याहि मनुष्यानें कोणत्याहि वेळीं कोणतेंहि मीठ ज्यास्त घालूं नये किंवा घालवूं नये किंवा घालूं देऊं नये.

मीठ ठेवण्याबाबद.

परवानगीवांचून कोठारांजवळ मीठ ठेवूं नये किंवा राहूं देऊं नये.

१०. कोणत्याहि मनुष्यानें कानडा जिल्ह्यांतील कोणत्याहि मिठागरांत, ज्या मिठावर जकातीची ड्यूटी दिलेली नसेल तसें मीठ सांठवून ठेवण्यासाठीं ज्या कोणत्याहि कोठाराचा किंवा इमारतीचा उपयोग केलेला असेल किंवा उपयोग करण्याचा इरादा असेल त्या कोठारापासून किंवा इमारतीपासून २०० यार्डांच्या आंत, सरकारकुनानें त्या कारणासाठीं नेमून दिलेली जमीन खेरीज करून, इतर कोणत्याहि जमिनीवर कोणतेंहि मीठ ठेवूं नये किंवा ठेववूं नये किंवा ठेवूं देऊं नये; आणि तशा कोणत्याहि जमिनीवर मीठ ठेवणाऱ्या कोणत्याहि मनुष्यास तें तेथून काढून नेण्याविषयीं सरकारकुनानें हुकुम केल्यास त्या मनुष्यास तावडतोब तसें करणें भाग आहे.

मीठ नेण्याबाबद.

मीठ निशाणी केलेल्या गोणांतून नेणें.

११. या कायद्यांत पुढें इतर रीतीनें ठरविलें आहे त्या प्रसंगीं खेरीजकरून, मिठागरांतून मीठ नेणें तें, ज्यांच्यावर सुवाच्य रीतीनें अनुक्रम नंबर, व ज्या मनुष्याच्या खातीं मीठ न्यावयाचें असेल त्याच्या सहीचीं आद्यक्षरें किंवा इतर दर्शक निशाणी, हीं

लिहिलेलीं असतील अशा गोणांशिवाय इतर प्रकारें कोणी नेऊं नये: मात्र इतकेंच कीं खाराघोडा येथील सरकारी मिठागरांतून दास्तानांत, किंवा सानिकट्टा येथील मिठागरांतून कोठारांत न्यावयाचे मिठास, अगर कलेक्टराच्या विशेष हुकुमांअन्वयें, किंवा वंजाऱ्यांनीं, नेलेल्या मिठास ही कानू लागू नाहीं असें समजावें.

मिठागरांच्या स्वच्छतेबाबद.

१२. कोणत्याहि मनुष्यानें कोणत्याहि मिठागराच्या हद्दींच्या आंत घाण करूं नये. घाण करण्याची मनाई.

विक्रीकरितां मीठ वखारींत भरून ठेवण्याबाबद.

१३. सदहू आक्टाच्या ३६व्या कलमांत सांगितलेल्या हद्दींपैकीं कोणत्याहि हद्दींच्या आंत विक्रीकरितां मीठ सांठवून ठेवण्यासाठीं किंवा कबज्यांत ठेवण्यासाठीं त्या आक्टाच्या ३७ व्या कलमाअन्वयें कलेक्टरानें दिलेले लैसेन्स मिठाच्या ठोक विक्रीबाबद किंवा किरकोळ विक्रीबाबद असले पाहिजेत, आणि ते या कानूंस जोडलेल्या नमुन्याप्रमाणें असून त्यांत, सदहू नमुन्यांत निर्दिष्ट केलेल्या शर्ती दाखल केलेल्या असल्या पाहिजेत. सदहू शर्ती गव्हर्नर इन् कौन्सिल यांनीं सदहू आक्टाचें कलम ३७ (१) याअन्वयें केलेल्या कानू आहेत असें मानलें पाहिजे व त्यांचा अशा कानूंप्रमाणेंच अमल चालेल असें समजावें. लैसेन्साचे नमुने.

१४. प्रत्येक लैसेन्स घेणें तो दर वर्षी जानेवारीच्या १ ल्या तारखेपर्यंत घेतला पाहिजे, व तो पुढील डिसेंबरच्या ३१ व्या तारखेपर्यंत अमलांत राहील, त्यानंतर अमलांत राहणार नाहीं. लैसेन्स केव्हां घ्यावें व त्याची मुदत केव्हां संपते.

१५. एखादा लैसेन्स रद्द करण्याचीं किंवा नवीन करून देण्यास इनकार करण्याचीं कोणतींहि कारणें दिल्यावांचून तो रद्द करण्याचा किंवा नवीन करून देण्यास इनकार करण्याचा कलेक्टरास अखत्यार आहे. नवीन करून देण्यास इनकार करण्याचा अधिकार आहे.

१६. एखाद्या लैसेन्सवाल्याची, विक्रीच्या कारणांसाठीं एकाहून अधिक दुकानें किंवा वखारी घालण्याची इच्छा असल्यास त्यानें अशा प्रत्येक दुकानाबदल किंवा वखारीबदल निराळा लैसेन्स मिळविला पाहिजे. प्रत्येक दुकानाबद्दल किंवा वखारीबदल निराळा लैसेन्स.

१७. असा प्रत्येक लैसेन्स, लैसेन्सवाल्यानें किंवा त्याच्या कोणत्याहि नोकरानें त्या लैसेन्साच्या कोणत्याहि शर्तीचें किंवा सदहू आक्टांतील कोणत्याहि ठरावाचें उल्लंघन केलें असतां, कोणत्याहि वेळीं सस्पेंड किंवा रद्द केला जाण्यास पात्र आहे असें समजावें. ज्या कित्येक शर्तीस असे लैसेन्स पात्र असले पाहिजेत त्या शर्ती.

धरलेल्या पदार्थांची व्यवस्था व नाश करण्याबाबद.

१८. सरकारदाखल केलेल्या खाऱ्या मातीचा नाश केला पाहिजे. सरकारदाखल केलेल्या खाऱ्या मातीचा नाश करणें.

१९. सदहू आक्टाअन्वयें माल धरल्यानंतर कोणत्याहि वेळीं, सरकारकुनाहून कमी दरज्याचा नव्हे. अशा अमलदारास असा कोणताहि माल स्वाभाविकरीत्या व जलद नासला जाण्यास पात्र आहे असें दिसल्यास, तो तावडतोब जाहीर लिलांव करून विकावा अगर, तो विकण्यालायक नसेल तर, त्याचा नाश करावा असें फर्माविणें त्या अमलदारास कायदेशीर आहे असें समजावें. सरकारदाखल केलेला जो माल बिघडण्यासारखा असेल त्याची व्यवस्था.

२०. सरकारकुनांहून किंवा इन्स्पेक्टरांहून कमी दरज्याचा नव्हे अशा वर्गाचा कोणताहि अमलदार, कलम ९२ (ब) यांत निर्दिष्ट केलेले हुकुम ज्या कोणत्याहि बाबतींत त्या कलमांतील ठरावांअन्वयें देतां येतील त्या बाबतींत देण्यास मुखत्यार आहे. धरलेल्या जनावरांची पाळणावळ.

२१. १९ व्या व २०व्या कानूंअन्वयें केलेल्या सर्व विक्र्यांच्या फाजील उत्पन्नावर विकलेल्या मिळकतीच्या मालकानें विक्री झाल्यापासून तीन महिन्यांच्या आंत आपला विक्र्यांच्या फाजील उत्पन्नाची कशी व्यवस्था करावी.

दावा शावीत न केल्यास, तें फाजील उत्पन्न मलिका माआझमांच्या नांवें दाखल होईल असें ममजावें.

शिक्षेबाबद.

कानू १ अ, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १० व ११ यांचें किंवा १३ व्या कानूअन्वयें दिलेल्या लैसेन्साच्या कोणत्याहि शर्तीचें उल्लंघन करण्याबदल.

२२. जो कोणी कानू १ अ, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १० व ११ यांपैकीं कोणत्याहि कानूचें, किंवा १३ व्या कानूअन्वयें दिलेल्या लैसेन्साच्या कोणत्याहि शर्तीचें, उल्लंघन करील त्यास पराकाष्ठा पन्नास रुपयेपर्यंत दंडाची शिक्षा होईल, आणि दंड न दिल्यास, पराकाष्ठा एक महिन्याच्या मुदतीपर्यंत नुस्त्या कैदेची शिक्षा होईल.

१२ व्या कानूचें उल्लंघन करण्याबदल.

२३. जो कोणी १२ व्या कानूचें उल्लंघन करील त्यास पराकाष्ठा वीस रुपयेपर्यंत दंडाची शिक्षा होईल, आणि दंड न दिल्यास, पराकाष्ठा दाहा दिवसांच्या मुदतीपर्यंत नुस्त्या कैदेची शिक्षा होईल.

मीठ सांठवून ठेवण्याबाबदच्या व कबज्यांत ठेवण्याबाबदच्या लैसेन्साचा नमुना (कानू १३ पहा).

मी——————, मिठाच्या महसुलाचा कलेक्टर, ——————हल्लीं वस्ती——————तालुका—————— जिल्हा——————यास,——————जिल्ह्यांतील—————— तालुक्यांतल्या——————गांवांत असलेली खालीं सांगितलेली इमारत (किंवा, प्रसंगाप्रमाणें, आवार अगर ठिकाण) यांत, ह्मणजे,——————ह्मणून प्रसिद्ध असलेली व——————स्ट्रीटच्या——————बाजूस असलेली व जिला ——————च्या म्युनिसिपालिटीनें नंबर——————हा नंबर दिला आहे ती इमारत (किंवा, प्रसंगाप्रमाणें, आवार अगर ठिकाण) यांत, विक्रीच्या कारणासाठीं, मीठ सांठवून ठेवण्याचा किंवा आपल्या कबज्यांत ठेवण्याचा याबरून अधिकार देतों, मात्र इतकेंच कीं त्यानें खालील शर्तींस अनुसरून वागलें पाहिजे, ह्मणजे:

(१) त्यानें किती मीठ घेतलें तें, असें मीठ ज्या मनुष्यांकडून व ज्या मिठागरांमध्यें घेतलें त्या मनुष्यांचीं व त्या मिठागरांचीं नांवें, अशा मिठाबाबदच्या परवान्याचा नंबर व तारीख, आणि असें मीठ कोणत्याहि बंदरीं जमिनीवर उतरलें असल्यास त्या बंदरांचीं नांवें हीं, व तसेंच तो ज्या मनुष्यांस मीठ विकील त्यांचीं नांवें आणि प्रत्येक मनुष्यास किती मीठ दिलें तें खरोखर दाखविणारा दररोजचा तपशीलवार हिशोब त्यानें ठेविला पाहिजे, व मिठाच्या खात्यांतील जो कोणताहि अमलदार तो पाहावयास मागेल त्या अमलदारास कोणत्याहि वेळीं तपासतां यावा ह्मणून तो त्यानें तयार ठेविला पाहिजे.

(२) त्यानें मागील महिन्यांत एकंदर किती मीठ घेतलें व किती विकलें आणि त्या महिन्याच्या शेवटीं किती मीठ दास्तानांत शिलक राहिलें तें दाखविणारा, त्यास वेळोवेळीं फर्माविण्यांत येईल त्या नमुन्याप्रमाणें, एक संक्षिप्त हिशोब त्यानें —————— येथील सरकारकुनास प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या तारखेस सादर केला पाहिजे.

(३) त्यानें ८० तोळ्यांचा एक शेर अशा ४० शेरांहून अधिक मीठ एकाच मनुष्यास, आपल्या खासगी खर्चासाठीं त्याहून अधिक मीठ बाळगण्याबदलचा, किंवा सन १८९० च्या मुंबईच्या २ ऱ्या आक्टाच्या ३६ व्या कलमांत सांगितलेल्या हद्दींबाहेरील कोणत्यातरी जागेस, किंवा त्या हद्दींतील कोणत्यातरी लैसेन्स मिळालेल्या इतर दुकानास अगर वखारीस, त्याहून अधिक मीठ नेण्याबदलचा, सन १८९० चा मुंबईचा मिठाचा आक्ट २ रा याचें कलम ३८ (२) याअन्वयें दिलेला, व माझी किंवा विवक्षित काळीं हुद्यावर असणाऱ्या माझ्या स्थानापन्नाची, अगर माझे डेप्युटी किंवा असिस्टंट यांतून

कोणातरी एकाची योग्य रीतीनें सही असलेला विशेष परवाना त्या मनुष्यानें हजर केल्याखेरीज, विकूं नये.

(४) त्यानें हा लैसेन्स दुसऱ्या कोणत्याहि मनुष्याच्या नांवावर करून देऊं नये, व आपणाशिवाय किंवा——————येथील सरकारकुनानें त्या कारणासाठीं योग्य रीतीनें मंजूर केलेल्या त्याच्या नोकरांशिवाय इतर कोणत्याहि मनुष्यास, या लैसेन्साच्या बाहण्यानें, मीठ विकण्याची परवानगी देऊं नये, व अशा नोकरांच्या नांवांची एक यादी त्यानें, फर्माविण्यांत येईल त्या त्या वेळीं, सदर्हू सरकारकुनास सादर केली पाहिजे.

(५) (फक्त फुटकळ विक्रीच्या लैसेन्सांसाठीं.)

त्यानें कोणत्याहि वेळीं ५० बंगाली मणांहून, किंवा जें परिमाण मी किंवा हुद्यावर असलेला माझा स्थानापन्न विशेष हुकुम करून ठरवील त्या परिमाणाहून, अधिक मीठ दास्तानांत ठेवूं नये.

(फक्त ठोक विक्रीच्या लैसेन्सांसाठीं.)

त्यानें आपल्या कबज्यांतील सर्व मीठ गोणांमध्यें भरून ठेवलें पाहिजे; व प्रत्येक गोणांत एका मणाहून कमी किंवा तीन मणांहून ज्यास्त मीठ असूं नये.

(६) हा लैसेन्स सन १८९ च्या——————महिन्याच्या——————तारखेपासून सन १८९ च्या——————महिन्याच्या——————तारखेपर्यंत अमलांत राहील, पुढें अमलांत राहणार नाहीं; परंतु सदर्हू——————यानें किंवा त्याच्या कोणत्याहि नोकरानें या लैसेन्साच्या कोणत्याहि शर्तींचें किंवा सन १८९०च्या मुंबईच्या मिठाच्या आक्टांतील कोणत्याहि ठरावाचें उल्लंघन केल्यास, हा लैसेन्स माझे कडून किंवा माझ्या डेप्युटींपैकीं एकाद्या डेप्युटीकडून कोणत्याहि वेळीं सस्पेंड केला जाण्यास किंवा रद्द केला जाण्यास पात्र आहे असें समजावें.

आज तारीख माहे सन १८९ रोजीं——————
येथें माझ्या सहीशिक्क्यानिशीं दिला असे.

मिठाच्या महसुलाचा कलेक्टर.

अलिजा धि रैट आनरबल धि
गव्हर्नर इन् कौन्सिल यांच्या
हुकुमावरून,
(सही) जी. डब्ल्यू. व्हायडल,
आक्टिंग चीफ सेक्रेटरी निसबत सरकार.

(True Translation)

M. A. BAIG,
Oriental Translator to Government.

होम डिपार्टमेंट.

पब्लिक.

मुकाम सिम्ला, तारीख ९ माहे आक्टोबर सन १८९३.

नंबर १९०६.—हिंदुस्थानचा बारी पदार्थांविषयींचा आक्ट (सन १८८४ चा आक्ट ४ था) ह्याच्या १८व्या कलमाच्या (१) पोट-कलमांतील ठरावांस अनुसरून आणि होम डिपार्टमेंटचा जाहिरनामा नंबर १९६४, तारीख २ माहे सप्टेंबर सन १८८७ ह्यांतील हुकुमांअन्वयें गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांनीं, खालील कानूचा मसुदा लोकांस जाहीर होण्यासाठीं प्रसिद्ध केला आहे; ही कानू, होम डिपार्टमेंटचा जाहिरनामा नंबर १४१७, तारीख २४ माहे जून सन १८८७ ह्यांत प्रसिद्ध केलेला बारी पदार्थ इकडून तिकडे पाठविण्याचें व ते बाहेरून आणण्याचें नियमन करण्या-बाबदच्या कानूंपैकीं कानू ६, पोटकानू १९, हिच्या ऐवजीं दाखल करावी असा नामदार साहेबांचा इरादा आहे.

ह्या जाहिरनाम्याच्या तारिखेपासून दोन महिने लोटले म्हणजे ह्या मसुद्याचा विचार करण्यांत येईल.

कानूचा मसुदा.

"बारी पदार्थ इकडून तिकडे पाठविण्याच्या कामीं लाविलेल्या वागणीस ब्रेक असतील तर, त्या वागणी कोणत्याही ट्रेनीबरोबर चालत असतांना ते ब्रेक कोणत्याही कारणासाठीं वापरूं नयेत; त्याचप्रमाणें, अशा वागणींस लगत जवळ असलेल्या इतर गाड्यांचे लोखंडी ब्रेकांव्यतिरिक्त इतर ब्रेक, त्या वागणी सदहूप्रमाणें चालत असतांना, वापरूं नयेत."

(सही) सी. जे. लायल,
सेक्रेटरी निसबत हिंदुस्थान सरकार.

(True Translation.)

M. A. BAIG,
Oriental Translator to Government.

BOMBAY: PRINTED AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS.